MAGNETOGRAM

TV SLOVENIJA 1, 28.05.2009, ODMEVI, 22.09

ROSVITA PESEK: Bova pogledala še eno podjetje, pa vas prosim še za en komentar, da si skupaj tole ogledamo. Po odmevnem razkritju pogodbe o zaposlitvi do nedavnega predsednika uprave NLB-ja Marjana Kramarja, ki mu je prinesla bajnih milijon in več evrov, je vedno bolj v ospredju tudi vprašanje o načinu poslovanja naše največje banke in upravičenosti do nagrade upravi. Vse več je namreč podatkov o tem, da so se tudi v državni banki posojila dajala brez ustreznih zavarovanj in da so nekateri posamezniki v navezi z visoko politiko do posojil prišli zelo zlahka. Nocoj razkrivamo še eno tako zgodbo. Gre za zagorsko podjetje Ultra, v katerem je bil do ponovnega vstopa v politiko zaposlen tudi Gregor Golobič in v katerem so službo našli še nekateri vidni člani nekdanjega LDS-a.
MATEJ HLEBŠ: Poglejmo najprej na kratko lastniško strukturo zagorske Ultre, ki se sicer pretežno ukvarja z razvojem mobilne telefonije in uporabe le-te v komercialne namene. Ultra je v lasti podjetij, ki so med seboj močno prepletena. Lastnik Ultre je Miloš Urbanija in podjetje Ultra SUM. To podjetje združuje podjetji Margento in Telargo. Ultra je skupaj s podjetjem Hram Holding lastnica podjetja En plus. Največja lastnika Hram Holdinga sta podjetji Svema in Fokuss, ki je v lasti singapurske Folonicce, Hram Holding pa je še lastnik podjetja Avtomerkur. Zakaj je pomembno našteti vsa ta podjetja? Zato, ker so prav vsa povezana podjetja dobila ugodne kredite na Novi ljubljanski banki, tako rekoč brez kakršnega koli zavarovanja. Skupaj krediti teh podjetij, ki so bili že reprogramirani, tako kot ostali tajkunski krediti, znašajo kar 21.613.953 evrov. Le podjetje En plus je zavarovalo 6-milijonski kredit, vendar le z dobro desetino vrednosti kredita. Odgovor za milijon dolarjev je, kako nekdo dobi kar 21 milijonov evrov kredita, ne da bi ga ustrezno zavaroval. Kaj takega je namreč za običajne kreditojemalce nedosegljivo. Zanimivo pa je, da ima končni lastnik zgoraj omenjenih podjetij, ki so bila velikodušno kreditirana, sedež v Singapurju. Singapur pa velja za davčno oazo, kjer bo podjetje Folonicca, ki je po naših podatkih povezano z vsemi kreditiranimi podjetji, ostalo varno pred davčnim nadzorom. Ministra Golobiča, ki je bil zaposlen v zagorski Ultri, smo vprašali, ali je seznanjen s kreditiranjem teh podjetij in ali je kakorkoli lastniško povezan z njimi. Iz Zaresa so nam sporočili, da ministru Golobiču zaradi službene zadržanosti danes na ta vprašanja ne bo uspelo odgovoriti. Kako iskren je torej boj proti tajkunom, če vemo, da je na podlagi nanovo sprejetega zakona še vedno mogoče reprogramirati takšne kredite, saj zoper omenjena podjetja niso uvedeni nobeni postopki pristojnih organov, razen če bi se z njimi in razkrivanjem lastniških povezav začel ukvarjati Urad za preprečevanje pranja denarja, ki lahko pride do podatkov o končnih lastnikih in toku denarja. Doslej se urad na tem področju še ni izkazal. Svoje pa bo morala pojasniti tudi Nova ljubljanska banka in njeni nadzorniki.
PESEK: Tile podatki so skorajda bolj zastrašujoči za Ljubljansko banko kot pa za Ultro. Midva veva, kako midva prideva do posojil, tam je bila pa večina nezavarovanih. Kakšen je pravzaprav vaš komentar na tale prispevek?
GORAN NOVKOVIČ (urednik Žurnala24): Ja, to je pravzaprav tretji primer suma nezavarovanih posojil v tem trenutku. Glede na te podatke, ki so objavljeni, pravzaprav ni še povsem jasno, ker nimamo druge strani, kaj se je pravazprav dogajalo, ampak vemo, da sta bila dva taka primera sumov nezavarovanih kreditov že. To je recimo v začetku leta Istrabenz in kasneje tudi nekatere čudne pogodbe, vsaj neuradne informacije, ampak od relevantnih oseb, ki so se pojavljale v javnosti tudi pri reprogramu, oziroma posojilu, ki je bilo reprogramirano Laščanom.
PESEK: Kako lahko nek, neko podjetje dobi nezavarovano posojilo? Zakaj ga dobi, po kakšni zvezi, kdo mu ga da? Kako je to mogoče?
NOVKOVIČ: To je v bistvu posledica. Ključno, kar je narobe, je, da se to sploh dogaja. V tem trenutku po mojih informacijah v vladi obstaja strah, da bi s tem, da bi uvedli izredno revizijo v Novi ljubljanski banki, v bistvu okrnili ugled Nove ljubljanske banke. Po mojem mnenju je Pahorjeva vlada v tem trenutku na prelomnici. Ni več časa za ta strah, čas je, da se skliče izredna skupščina, uvede izredna revizija in preučijo s to izredno revizijo sporni posli.
PESEK: Kaj bi ta izredna revizija, kaj bi bila njena bilanca pod črto? Kaj bi nam povedala?
NOVKOVIČ: Izredna revizija bi morala biti v tem trenutku, da se razišče, kako je, kako so bila zavarovana, kako so bili zavarovani krediti do Istrabenza, do Laškega, do Ultre in mnogih drugih podjetij...
PESEK: In če se ugotovi, da niso?
NOVKOVIČ: In če se ugotovi, da niso bili zavarovani v redu, to pomeni, da so uprave in nadzorniki, ki so vodili to banko, negospodarno ravnali. Kar pomeni, da avtomatsko lahko država vloži odškodninske tožbe proti njim in seveda zahteva tudi nazaj denar, kakršen je bil recimo...
PESEK: Vse te nagrade.
NOVKOVIČ: Nagrada gospodu Kramarju. To bi bila edina logična poteza. To, kar gledamo pa zdaj, je pa, da se preverjajo politiki, vsaj vladni, okoli tega, kdo bo predsednik uprave. To je samo kolateralno vprašanje.
PESEK: Prej bi bilo treba razčistiti sploh...
NOVKOVIČ: Prej bi bilo treba to ločeno pot uporabiti in zahtevati po sodni poti, da se vrne nazaj. Ker konec koncev, glede na to, kar vidimo zdaj, obstaja sum, da nagrada ni bila zaslužena, čeprav je pravno utemeljena.
PESEK: Pa čeprav je že tako ali tako zaradi vse te višine sporna. Še nekaj nam na kratko povejte. Včeraj so tukaj sedeli, v studiu pri kolegu Bobovniku, gostje in so se pogovarjali o jamstveni shemi. Po vašem mnenju, bo ta vendarle preprečila reprogramiranje tako imenovanih tajkunskih kreditov ali je to nesmiselno o tem govoriti?
NOVKOVIČ: Dvomim. V glavnem podjetja ravnajo več ali manj, bom rekel, zelo gospodarno. Včasih celo pretirano gospodarno, zelo varčujejo pri stroških. S tega zornega kota mislim, da bodo podjetja storila vse za to, da bodo dobički čim večji ali izgube čim manjše. tako da je pravzaprav neko drugo vprašanje, socialno, ki se tukaj pojavlja, bistveno močnejše. Kaj bo se pravzaprav zgodilo po tem obdobju veljavnosti jamstvene sheme, ali bodo ti delavci sploh dobili delo nazaj v teh podjetjih? To je ključno vprašanje in takrat lahko pričakujemo, če bodo krizne razmere se nadaljevale, tudi pritisk dela gospodarstva, spet nazaj na kakšno novo jamstveno shemo.

PESEK: Hvala vam za te komentarje nocoj.
NOVKOVIČ: Hvala tudi vam.